

CRIME
TIME

**TYTTÖKULLAT JA
KOLME VAINAJAA**

TUIJA LEHTINEN

Erja Revon tutkimuksia

Tuija Lehtinen

Tyttökullat ja kolme vainajaa

Erja Revon tutkimuksia

© 2024 Tuija Lehtinen
CrimeTime-kirjat julkaisee Docendo
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Kannen ulkoasu Laura Rahinanti
Taitto Noora Ohvo

ISBN 978-952-382-828-5
Painettu EU:ssa

LUKU 1

Aira Pohjola seisoi kori käsivarrellaan kukkapenkkiensä ääressä ja nautti aurinkoisesta aamusta. Vieno tuuli sai kukkameren lainehtimaan, ja Aira tervehti nyökytteleviä pioneja ja ruusuja toivottamalla niille hehkeää päivää. Myös muut kukat saivat kehuja, mutta Austin-ruusut olivat Airalle rakkaimpia. Niiden tuoksu oli hurmaava, ja terälehtien runsaus ja pehmeät värit niin naisellisia, että Airan oli monesti tehnyt mieli ripotella kukintoja kylpyamme täyteen ja vajota niiden sekaan. Ehkä niistä olisi tarttunut häneen glamouria, jota hän ihaili vanhojen elokuvien vaarallisissa sankaritarissa. Aie oli kuitenkin jäänyt. Mihinpä kissa karvoistaan pääsisi. Hän oli tanakassa keski-ässä, eikä mikään muuttumisleikki tekisi hänen arkipäiväisestä olemuksestaan viettelijätärtä. Eikä hän toki sellaiseksi halunnutkaan. Hän oli erittäin tyytyväinen elämäänsä kunniallisena leskenä.

Miehen viimeiset elinvuodet olivat rasittaneet Airaa niin fyysisesti kuin henkisestikin, mutta kun kuolo oli viimein korjannut miehen, Aira oli ollut vapaa päättämään kaikista asioista. Tilanne oli ollut uusi ja outo. Heidän ainokainen poikansa olisi tietenkin halutessaan voinut hankaloittaa

asioita, jos olisi ollut akuutissa rahan tarpeessa. Poika oli kuitenkin tehnyt heihin pesäeron heti ylioppilaaksi päästyään ja päätenyt opiskelemaan Australiaan, jossa edelleen asui. Etäisyys ei ollut kullannut lapsuus- ja nuoruusmuistoja hankalan isän asioihin puuttumisesta. Yhteyttä oli pidetty harvoin, ja vaikka mies oli elättänyt toivoa, että poika palaisi ja jatkaisi hänen liiketoimintaansa, Aira oli tiennyt, ettei niin kävisi. Poika oli luonut Australiassa uran tietotekniikan puolella ja viihtyi alan haasteiden parissa. Isän opastusta hän ei ollut koskaan kaivannut vaan oli pärjännyt omalla nokkeluudellaan pienestä pitäen. Aira oli ihmetellyt usein, kehen poika oli tullut. Visioiden suunnittelussa poika oli yhtä neuvokas kuin isänsä, mutta muuten hän oli ollut aivan eriluonteinen. Ei ihme, että riitoja oli kytenyt jatkuvasti. Aira oli yrittänyt tyyntytellä tilanteita, mutta mies oli käskenyt hänen olla puuttumatta pojan kasvatukseen. Mitä hän miesten mietteistä muka tiesi.

Ei tiennytäkään, sen Aira oli myöntänyt mielessään. Salaa hän oli hyvitellyt poikaa ja salaa myös käynyt opettelemassa sähköpostin käytön kirjastossa. Siellä hän oli myös vastaanottanut pojan lähettämiä viestejä, kun tämä oli ilmoitellut hänelle elämänsä vaiheista. Harvoin postia oli tullut, mutta poika oli pitänyt hänet kuitenkin ajan tasalla. Mies oli saanut vuosien varrella vain pari satunnaista viestiä, mutta hän oli ollut perillä pojan työpaikasta ja sen nettisivuja seuraamalla nähnyt, miten poika yleni. Ne tiedot hän oli kertonut Airalle, joka oli siunaillut hyviä uutisia muka yllättyneenä. Mies olisi polttanut pärensä, jos olisi tiennyt hänen olevan paremmin perillä pojan tekemisistä kuin mies itse. Vanhemmiten miehestä oli tullut melko kovasanainen, eikä

Aira ollut halunnut antaa syytä moitteisiin. Kovakorvainenkin mies oli ollut eikä ollut kuulevinaan Airan ehdotuksia tai pyyntöjä. Kaikkeen tottui, ja miehen kuoltua oli tullut aika tottua oman rahan käyttöön.

Mies oli ollut Airaa parikymmentä vuotta vanhempi ja melko iloton ihminen alusta lähtien. Hänellä oli ollut runsaasti varallisuutta jo heidän avioituessaan, ja vuosien varrella oli tullut lisää. Vaikka sairastelu oli verottanut säästöjä, jaettavaa oli edelleen jäänyt. Niinpä Aira oli lunastanut pojalta talon omistukseensa perinnönjaossa saamallaan tasingolla, jonka mies oli hänelle huomaavaisesti järjestänyt. Kummoista hintaa poika ei ollut pyytänyt, sillä talo oli ollut vanha ja kaivannut kunnon remonttia. Siihen Aira ei ollut ryhtynyt vaan oli myynyt talon tontteineen grynderille, kun poika oli perunkirjoituksen jälkeen palannut Australiaan. Rahoilla hän oli ostanut tämän pienemmän talon, ja säästöönkin oli jäänyt kunnon summa. Ne poika saisi aikanaan perinnöksi.

Muodon vuoksi poika oli ennen lähtöään ehdottanut, että hän matkustaisi Australiaan pojan perheen vieraaksi ja miettisi, voisiko asettua sinne. Siihen Aira oli todennut, että koti oli täällä eikä hän halunnut luopua rakkaista maiseista. Suurkaupungit olivat hänelle kauhistus. Sen poika oli toki tiennyt ja luvannut tuoda perheensä käymään Suomessa. Silloin esikoinen oli vastasyntynyt, nyt jo esikoululainen, ja kaksi nuorempaakin lasta perheessä oli. Miniä sentään lähetteli tuoreita kuvia, ja niitä Aira oli katsellut omalta koneeltaan, jonka oli hankkinut pojan avustuksella ennen tämän paluuta merten taakse. Merkkipäivinä oltiin jopa puhuttu Skypessä. Suomea lapset eivät puhuneet

sanaakaan, vaan mihinpä he olisivat sitä tarvinneetkaan.

– Pärjäätkö sinä? poika oli kysynyt perunkirjoituksen jälkeen.

– Älä minusta huoli, Aira oli vakuuttanut. – Muroleen marketin kauppias kyseli minua osa-aikaiseksi, ja lupasin harkita asiaa.

Poika oli näyttänyt epäilevältä, minkä Aira oli hyvin ymmärtänyt. Pojalla ei ollut työssä käyvän äidin mallia. Aira oli aina ollut kotona, eikä poika ollut koskaan udellut, oliko hän ollut jossain työssä ennen avioliittoaan ja miten hän oli tavannut puolisonsa. Eipä vanhoissa ollut juuri muistelemista. Airan mies oli luonut aikoinaan kauppaketjun ja omistanut useita yrityksiä. Yksi niistä oli ollut ruokamarket, johon Airaa oli kyselty osa-aikaiseksi miehen kuoleman jälkeen. Siellä Aira oli aikoinaan tutustunut mieheensä. Hän oli työskennellyt marketin kassalla, ja mies oli tarkastuskäynneillään pannut merkille hänen kohteliaan käytöksensä asiakkaita kohtaan. Aira oli ollut parikymppinen ja hakoteillä siitä, mitä alkaisi isona tehdä. Oli ollut huojehtavaa antaa luotettavan aikuisen miehen huolehtia asioista. Rakkaudesta ja intohimosta heidän liitossaan ei ollut koskaan ollut kyse. Aira oli kiintynyt mieheen vähitellen ja uskonut, että tälläkin oli samankaltaisia tunteita häntä kohtaan. Kiihkoa Aira ei ollut tuntenut edes seurustellessaan kouluaikoina ikätoveriensä kanssa. Eroottiset elokuvat olivat kuvanneet yksitoikkoista jyyntämistä, ja Aira oli haukotellut niiden parissa silloin, kun oli ollut pakko katsoa niitä kaveriporukassa. Oli ollut helpotus, että aviomies oli halunnut harvoin seksiä ja hoitanut homman nopeasti. Ras-kauden varmistuttua mies oli jättänyt hänet rauhaan. Yksi

lapsi, perijä, riitti hänelle, ja se oli sopinut myös Airalle.

Kyläläisten silmissä Aira oli ollut kauppiaan rouva, joka oli kerran pari kuussa näyttäytynyt liikkeiden tiloissa ihailemassa järjestelyjä. Samalla hän oli hoitanut ruokahankinnat ja lastannut kasseihin myös kaikkea tarpeellista hygieniatuotteista vaatteisiin. Miehen mielestä oman kaupan tuotteet kelpasivat heille tilanteessa kuin tilanteessa. Poika oli tietenkin kapinoinut, sillä hyllyiltä oli harvoin löytynyt mitään viimeisen muodin mukaista. Heti kynnelle kyettyään poika oli alkanut jakaa ilmaislehtiä ja käyttänyt tienestinsä isänsä kauhuksi kaikenlaisiin turhakkeisiin. Airalle muodilla ei ollut merkitystä, hänelle riitti olla siististi pukeutunut ja puhtoinen. Henkilökunnan kesä- ja pikkujoulutapah-tumiin hän oli osallistunut silloin tällöin miehen käskystä mutta kokenut tilanteet kiusallisiksi. Hän ei ollut oppinut tuntemaan työntekijöitä nimeltä, joten oli ollut vaikea ky-sellä näiltä kuulumisia. Minkäänlaisia kepeitä keskusteluja hän ei ollut myöskään osannut käydä, eikä hän oikeasti tiennyt, mitä kylällä oli milloinkin meneillään. Oma koti kullan kallis, niin se vain oli, ja siivous ja ruuanlaitto olivat tapoja, jotka talon pitivät. Hän oli ollut osaansa tyytyväi-nen eikä ollut kantanut huolta huomisesta.

Pojan lähdettyä omille teilleen hän oli nurkumatta huo-lehtinut miehestään ja tämän sairastellessa ajatellut, että kyllä luoja pitäisi huolen nöyrästä palvelijastaan, kun hän jäisi yksin. Olipa se sitten ollut luoja lykkyä tai ei, miehen-sä kuoleman jälkeen Aira oli avannut tämän kirjoituspöy-dän lukitun laatikon ja löytänyt nimellään olevan pankki-tilin tiliotteita. Summa oli kasvanut vuosien varrella niin, että tilillä oli ollut käsittämätön määrä rahaa. Väistämättä

Aira oli pohtinut, liittyikö rahoihin jotain rikollista. Oli ollut huojentavaa, kun laatikosta oli löytynyt kirjekuori, jossa olivat olleet Airan veroilmoitusten tiedot. Hänelle oli virallisesti maksettu palkkaa keskustan myymälän kassatyöntekijänä aina miehen sairauseläkkeelle jäämiseen asti. Tuntiakaan hän ei ollut siellä työskennellyt, mutta niin vain palkka oli juossut ja ikälisiäkin tullut.

Veroilmoitusta Aira ei ollut itse tehnyt avioliiton aikana, eihän hänellä ollut oman käsityksensä mukaan ollut mitään tuloja. Mies oli hoitanut sellaiset asiat, ottanut veroviraston kirjeet haltuunsa ja sanonut, ettei vaimon tarvinnut vaivata päätään raha-asioilla. Hänen tienestinsä riittäisivät heidän kahden ja pojan mukavaan elämään. Olivathan ne riittäneet, mutta kyllä Aira olisi joskus halunnut tuhlata omiin mielitekoihinsakin, kuten puutarhaan, kun ei ollut enää ollut poikaakaan huollettavana. Sitä mies ei kuitenkaan ollut sallinut. Vanhan kodin piha oli ollut pelkkä nurmikko, jota mies oli ajellut leikkurilla kerran pari viikossa. Koneiden koko oli kasvanut vuosi vuodelta, ja mies oli kurvaillut ympäri pihaa kuin rallikuski. Kerran Aira oli istuttanut pojalta saamansa äitienpäiväruusun ikkunan alle, ja mies oli suruttomasti ajanut sen yli. Ruusu oli yrittänyt versoa uudelleen, ja taas mies oli tuhonnut sen. Ei se ollut pahansuopaisuutta ollut, mies ei vain ollut halunnut kasvin kasvia pihalleen. Oli pitänyt ruusua rikkaruohona. Niinpä Aira oli valinnut uudeksi asuinpaikakseen talon, jossa oli ollut valmiiksi kukoistava puutarha. Hän oli lisännyt kukkapenkkejä ja valinnut niihin mieleisäänsä kukkia. Ei vihanneksia, ei marjapensaita. Vain kukkia. Marketin osa-aikaista paikkaa hän ei ollut edes harkinnut. Mennyt oli mennyttä.

Piha oli idyllinen. Paratiisi. Joskus Aira kuitenkin kaipasi jotain enemmän. Eksoottista ympäristöä ympäri vuoden, erilaisia tuoksuja. Ranska, Italia, Kreikka ja Madeira kiehtoivat häntä. Toistaiseksi hän oli osallistunut ryhmäkiertomatkoille, joilla oli tutustuttu Keski-Euroopan puutarhoihin. Englannin ja Skotlannin linnat ja kartanot upeine istutuksineen olivat myös hurmanneet hänet, samoin Hollannin tulppaanit, ja viinitiloillakin hän oli vierailut. Viinien tuotanto ei ollut kiinnostanut häntä hitustakaan. Hän ei halunnut vaivoikseen minkäänlaista bisnestä. Huolettomman matkustelun olivat mahdollistaneet rahat, jotka mies oli kuukausittain tallettanut hänen nimiinsä. Joskus Aira oli miettinyt, oliko miehellä ollut rahoihin liittyviä takajatuksia. Oliko hän aikonut käyttää ne omiin tarpeisiinsa eläkkeelle jäätyään ja viimeisenkin myymälän myytyään? Jättää hänet kuin nallin kalliolle ja häipyä tiehensä? Tilinkäyttöoikeuden mies oli järjestänyt itselleen, se oli selvinnyt pankissa, mutta ei ollut nostanut tililtä rahaa vuosien aikana. Sitten hän oli alkanut sairastella eivätkä mahdolliset aiheet olleet toteutuneet.

Aira halusi uskoa, että mies oli halunnut taata hänen toimeentulonsa leskenä, mutta epäilyt olivat nakertaneet häntä pitkään. Hän oli ollut helposti sumutettava, se oli pakko myöntää. Kotirouvan rooliin lukkiutunut. Miehen järjestelyn motiivi – mikä se sitten olikin ollut – tuskin selviäisi koskaan. Aira oli päättänyt, että oli tehnyt mittavan työn perheen eteen ja siitä palkkansa ansainnut, eikä ollut velvollinen kertomaan asiasta pojalle. Ikänsä puolesta hän ehtisi nauttia varoistaan vielä pitkään, hän oli vasta viidenviiden eikä hänellä ollut terveyshuolia.

Seuraavaksi hän suunnittelisi matkaa Ranskan etelärannikon pikkukyliin, joita mainoksissa ylistettiin lumoaviksi. Laventelipellot. Niistä nähdyt kuvat saivat hänen henkensä salpautumaan ja sielunsa soimaan. Ehkä jokin pikkukylä alkaisi vetää häntä puoleensa niin, että hän hankkisi sieltä soman huvilan ja viettäisi siellä osan vuodesta. Mistäpä sen tiesi. Toistaiseksi kuitenkin tämä puutarha ruusuineen oli hänelle rakkain, hänen Edeninsä.

Aira sujautti käsiinsä kukalliset puutarhahansikkaat, otti esiin sakset ja valmistautui leikkaamaan muutaman ruusun maljakkoon aseteltaviksi. Silloin käärme luikerteli isotuomipihlaja-aidan toiselle puolelle ja pilasi hänen aamuhetkensä. Hän katsoi kivettyneenä tuuhea ja liki parimetristä aita. Ei ollut ensimmäinen kerta, kun hänen teki mieli iskeä sakset oksien läpi ja työntää ne terät auki häiriön tuottajaan. Tai edes leikata tämän suussa käryävä tupakka poikki. Miten nainen osui aina paikalle, kun hän hoivasi ruusujaan? Kytäsikö se häntä? Tupakan savu kiemurteli aidan läpi hänen pihalleen, osa leijui taivaalle ja siihen sekoittui vahvan virtsan tuoksahdus. Naisen ikäkulu rakki tyhjensi rakkonsa aidan vierelle, ja selvää oli, että sekin oli tarkoituksellinen teko. Naapuri ei totisesti ollut mikään harmiton eläkeläisrouva niin kuin hänelle oli kuvailtu talokauppoja tehtäessä. Nainen oli itse piru, eikä mikään järkipuhe tehonnut häneen. Eukon mukaan kukin sai tehdä pihallaan mitä lystäsi, eikä naapurisovulla ollut hänelle mitään merkitystä.

Aira leikkasi muutaman ruusun ja palasi sisälle. Hän näki savupilvien leijuvan edelleen aidan takana. Nainen oli ketjupolttaja. Tupakan hajua oli tarttunut hänen paitaansa, ja hän kiskoi sen äkäisenä yltään ja vei pesukoneeseen. Elämä

ei voi jatkua näin, hän ajatteli paidan pyöriessä rummussa kuin pilkaton häntä. Nainen ei voinut terrorisoida häntä jatkuvasti. Hänen täytyi puhua ongelmasta jonkun sellaisen kanssa, joka pystyisi vaikuttamaan siihen. Sosiaaliväen kanssa? Vihamielisestä käytöksestä päätellen naisella saattoi olla muistisairaus, ja olisi varmasti aiheellista selvittää hänen elinolojaan. Naapurin pihalla oli kasapäin vanhoja rämiä maatalouskoneita. Airaa puistatti ajatella, mitä asuintalon ja varastojen uumenissa saattoi muhia. Onneksi aita esti näin kesäaikaan näkemästä kaaosta, ja yksi Airan pahimmista painajaisista oli se, että nainen saisi päähänsä leikata sen maan tasalle. Ihan vain pahansuopaisuuttaan. Ei, niin ei saisi käydä. Nainen piti saada holhoukseen, ja hänet oli sijoitettava hoitokotiin. Koira joutaisi piikitettäväksi.

Lounaaksi Aira lämmitti valmista Janssonin kiusausta. Maku oli valju verrattuna omatekoiseen, mutta Aira ei enää viitsinyt nähdä vaivaa ruuan eteen. Michensä kuoleman jälkeen hän oli syönyt vain mainoksista tuttujen muiden äitien tekemiä tuotteita, joskus ostanut jotain kauppojen oman keittiön tiskeiltä, mutta pettynyt niihinkin. Vain matkoilla hän oli saanut ravintoloissa annoksia, jotka olivat herättäneet turtuneet makunystyrät. Pojan kehumat Australian jättiläispihvit ja grillituotteet eivät olleet yhtään hänen mieleensä. Oli päänvastoin työlästä lappaa kilotolkulla lihaa suuhun päivä toisensa jälkeen. Siinä yksi syistä, joiden takia hänen ei tehnyt mieli kyläillä pojan luona. Leipominenkin oli jäänyt miehen poismenon myötä. Tarjouskeksipaketin hän osti joskus, mutta kyllä kahvi maistui ilman särpimiäkin.

Aira oli päättänyt käydä hautausmaalla. Hänen miehensä hauta olisi siistissä kunnossa kuten aina, mutta teko-syyksi sen äärellä käyminen kelpasi. Samalla hän voisi kohdata jonkun kirkon työntekijöistä ja ottaa naapurinsa puheeksi. Aira oli tullut siihen tulokseen, ettei voisi mennä puhumaan naisesta sosiaalityöntekijöille. Hänellä ei ollut esittää mitään tosiasioita eukon holtittomuudesta. Valitus otettaisiin kanteluna ja toisen asioihin puuttumisena, ja hänen omaa mielentilaansa alettaisiin epäillä. Varmasti joku työntekijä oli tuntenut eukon iät ja ajat, kun taas hän oli asunut vasta viitisen vuotta tämän naapurina. Mitä hän muka tiesi iäkkään rouvan kuvioista. Hyvähän se vain oli, että nainen kävi tupakalla ulkona eikä käryttänyt sisällä ja nukahtanut palava tupakka suupielessä sohvalle. Kyttääjän maineen voisikin saada hän itse eikä eukko. Niinpä oli järkevä uskoutua huolesta ihmiselle, jolle lähimmäinen olisi hädänalainen toisella tavalla kuin sosiaalialan väelle.

Eukko ei ollut näkössä, kun Aira käveli tontin ohi. Asuinrakennus oli kaksikerroksinen ja vinokattoinen, seinien punamultainen maali haalistunut ja rännit repsottivat. Aira oli kuullut talonsa aiemmilta omistajilta, että eukko oli asunut naapurissa lapsuudestaan lähtien. Ensin yhdessä vanhempiensa kanssa, ja näiden kuoltua yksikseen tähän päivään asti. Isä oli ollut maatalouskoneyrittäjä, ja Aira epäili, että jotain oli täytynyt mennä liiketoimissa pieleen, koska pihalla oli monta vanhaa koneen raatoa. Hädän päivää naapurin eukolla ei kuitenkaan tuntunut olevan, mikään taho ei hätyytellyt häntä myymään kaikkea ja muuttamaan pois. Jo talossa pysyminen todisti Airan mielestä, ettei naisella ollut kaikki kotona pääkopassa. Palvelu-

talossa olisi ollut monin verroin mukavampaa kuin tuossa röttelössä.

Naisen postilaatikkoon kiinnitetyssä lapussa kiellettiin mainos- ja ilmaislehtien jakelu. Nimikyltissä luki tikku-kirjaimin S. MOILANEN. S-kirjain oli lisätty myöhemmin maalin kirkkaudesta päätellen. Naisen etunimeä Aira ei muistanut kuululleensa koskaan, kyllä se olisi siinä tapauksessa jäänyt mieleen. Oli tietysti vähän hankala, kun hän ei voisi uskoutua Sisko-Seija-Sinikka-kullan asioista pastorille tai kenet hän nyt ensimmäiseksi tapaisi, vaan pitäisi puhua naapurin neiti Moilasesta. Se olisi jäykkää, paljastaisi heti, ettei hän ollut tämän kanssa järin tekemisissä. Vaan entä naapurin tati? Nainen vaikutti häntä toistakymmentä vuotta vanhemmalta, joten tädittely sopisi. Siinä oli heti tuttavallinen sävy. Aira makusteli titteliä mielessään ja alkoi melkein tuntea sympatiaa eukkoa kohtaan. Sen karkotti kuitenkin eukon varastojen suunnalta kuuluva terävä pamaus.

Airaa puistatti. Hän oli kuullut saman äänen silloin tällöin vuosien varrella ja oli heti yhdistänyt äänen ilmakivääriin, jollainen pojalla oli joskus ollut. Poika oli ampunut sillä säilykepurkkeja kaveriensä kanssa, mutta tuskin eukko niiden ampumista harrasti. Rottia tämä ampui. Oli karseaa ajatella, että niitä lymysi aidan takana. Tai eivät ne tietenkään siellä pysyneet mutta eivät onneksi pesiytyneet hänen puolelleen, sillä hänellä ei ollut ruokaperäisiä jätteitä, joita tonkia. Hän pakasti biojätteet ja vei ne sitten kerran kuussa kauppakeskuksen keräysastiaan samoin kuin muovi- ja pahvipakkauksetkin omiin palautuspisteisiinsä. Paljon jätettä häneltä ei syntynyt, kun taas eukolla sitä oli kasapäin

varastoissaan. Roskien hakupäivänä eukko saattoi kantaa useita muovikasseja roinaa keräysastiaan, ja Aira oli synkän varma, että osassa kasseista oli rottien jäännöksiä. Siinä taas yksi syy, miksi eukosta piti päästä eroon.

Sofia Magdalenan kirkko sijaitsi vajaan kilometrin päässä Airan kotoa. Kirkon ulkomaalaus oli tehty keltaisella öljyvärillä, ja Aira piti kirkon hillitystä ulkonäöstä. Aumakaton harjalla oli kattoratsastaja, pieni torni korostamassa ristikirkon keskusta, ja kellotapuli oli sankarihautojen läheisyydessä. Airan lapsuudenkoti ei ollut mitenkään ollut uskonnollinen. Häissä ja hautajaisissa oli käyty, ja lapset olivat osallistuneet pakollisiin joulujumalanpalveluksiin kouluaikoina. Pojan ripille pääsy oli ollut yksi harvoja tilaisuuksia, johon Aira oli omasta halustaan osallistunut. Mies ei senkään vertaa. Heidät oli vihitty koruttomasti maistraatissa. Kukkavihoksi mies oli sentään muistanut ottaa yhden marketin tarjouskimpuista, mutta mitään tarjoiluja he eivät olleet järjestäneet. Keitä vieraksi olisi pyydetty? Kummankaan sukua ei ollut ollut lähimaillakaan, ja Aira olisi ollut kauhuissaan, jos mies olisi kutsunut alaisiaan hääkahveille. Onneksi se ei ollut tullut miehen mieleen.

Aira oli tavannut miehen kuoltua seurakunnan väkeä, ja hänelle oli kerrottu tukiryhmistä ja kirkon vapaaehtoistyöstä vähäosaisten hyväksi. Aira oli nyökytellyt, mutta ei ollut lupautunut mukaan mihinkään. Vasta omaan taloon muutettuaan hän oli alkanut tutustua paremmin lähiseutuihin ja pikkuhiljaa saanut hyvänpäiväntuttuja muista kävelyillä kävijöistä. Varsinkin hautausmaalla hän oli jutellut monien leskirouvien kanssa. Vainajien muistelun ohessa nämä olivat kertoneet hänelle paljon seurakunnan toimijoista ja

tilaisuuden tullen esitelleet hänet heille. Hänen miestänsä ei ollut siinä yhteydessä mainittu, ja Aira oli tyytyväinen, ettei ollut enää kauppiaan vaan ruusutalon rouva. Moni seisautui ihailemaan hänen ruusujaan kulkiessaan talon ohi, ja mielellään Aira kukista kertoikin, mutta kahville hän ei pyytänyt ketään. Eihän hänellä ollut satunnaisia keksejä lukuun ottamatta mitään tarjottavaa, ja tällä kylällä se olisi synti ja häpeä.

Airan miehen hautapaikka oli kirkon sillä sivustalla, josta näki läheiset pellot. Nyt ne vihersivät, ja Airan mielestä ne näyttivät heinäpelloilta. Viljasta ei ainakaan ollut kyse, kyllä hän tähkät tunnisti. Olisivatpa pellot alkaneet kukkia violetteina. Laventelit nousivat Airan mieleen, ja hän huokaisi syvään. Hän tarkasti rutiininomaisesti miehen haudan kunnan ja nyppäisi muutaman rikkaruohon hautakiven edestä pois. Istutuksia haudalla ei ollut, eikä hän koskaan tuonut sille kukkia. Mies ei olisi elettä arvostanut. Oli vain pelkkä kivi, jossa luki miehen nimi sekä syntymä- ja kuolin-aika. Kuolinvuoteellaan mies oli sanonut, että haudassa oli paikka Airallekin. Hän oli hymissyt miehen puheille, mutta ei aikonut viettää iäisyyttä tämän seurassa. Tuuli saisi viedä hänen tuhkinsa, kun se aika koittaisi.

Aira kääntyi takaisin kirkolle päin. Oli hiljainen päivä. Matkailijoita kävi usein tutustumassa kirkkoon ja sen alttaritauluun sekä muihin taideteoksiin. Tänään pysäköintipaikalla ei näkynyt autoja. Vain hautausmaanhoidtaja kiirehti kauempana pois näkyvistä. Aira jatkoi kuljeskelua hautarivistöjä pitkin. Hän ei ollut aiemmin kiinnittänyt huomiota kivien nimiin, sillä tuntemattomiahan vainajat olivat. Nyt silmiin osui naapurin eukon sukunimi. Santeri

ja Toini Moilanen. Eukon vanhemmat? Syntymävuosien perusteella niin saattoi olla. Mies oli ollut naista kymmenen vuotta nuorempi, voisi tietenkin olla Toinin velikin, mutta koska Toinin kohdalla oli myös tyttönimi Jokinen, Aira luokitteli heidät aviopariksi. Mies oli kuollut jo kahdeksankymmentäluvulla, vain vähän vanhempana kuin Aira oli nyt. Ehkä jokin onnettomuus oli korjannut hänet. Maatalouskoneiden kanssa sattui ja tapahtui. Toini Moilanen oli kuollut vuonna 2006 yhdeksänkymmenen vuoden korkeassa iässä, mikä saattoi selittää naapurin naisen pahansuopaisuutta. Hän oli taatusti joutunut huolehtimaan äidistään tämän loppuvuosien ajan, ja jos nainen oli äitiinsä tullut, yhteiselo oli voinut olla silkkaa sotaa. Vaan minkä ihmeen takia nainen oli jäänyt talonrötelöönsä vapauden koitettua? Miksei ollut lähtenyt töiden perässä pois? Vaan mitäpä menneet hänelle kuuluivat. Eukon tämänpäiväinen käytös oli kuitenkin ollut jälleen sen verran ärsyttävää, että hänen olisi pakko alkaa kaivaa maata naisen jalkojen alta. Aira tajusi selkeästi, ettei tehtävä olisi helppo. Muut ihmiset kuittaisivat tupakoinnin ja koiran lorottelun pikkuasioiksi ja vain hymähtelisivät hänen valituksilleen. Jotain konkreettisempaa pitäisi olla esittää. Naapurikiusaaja, se nainen oli, ja taatusti käynyt myös aiempien asukkaiden hermoille. Eivät nämä muuten olisi kuvailleet eukkoa miellyttäväksi ikäihmiseksi. Olivat tienneet, että totuus eukon luonteesta olisi saanut Airan perumaan kaupan. Ne kanaljat.

– Kaunista ja siunattua päivää, miesääni kuului Airan takana.

Aira ei ollut kuullut askelia ja kääntyi yllättyneenä katsomaan puhujaa. Iäkkään miehen kaulassa oli liperit, ja hän oli

pukeutunut pitkään mustaan papintakkiin, jonka kuosi oli virttynyt. Airalle tuli mieleen television brittiläinen tv-sarja, joissa kerrottiin 50-luvun kirkonmiehistä. Isä mikä milloinkin toimi salapoliisina ja peittosi poliisit menen tullen. Tämä pappismies hymyili hyväntahtoisesti, ja haaleansiniset silmät tuikkivat lempeästi. Aira yritti olla näkemättä ruokatahroja kaftaanin rinnoilla. Mies oli pastori Elias Tuovinen, Aira muisti. Hän oli ollut Airan miehen siunaustilaisuudessa ja osallistunut myös muistotilaisuuteen, joka hänen oli ollut pakko järjestää. Poika oli pitänyt itsestään selvänä, että isän palveluksessa olleet henkilöt ja yhteistyökumppanit piti kestitä. Niinpä Aira oli turvautunut pitopalveluun ja kärsinyt jaanaavia puheita ja osanottoja kolmatta tuntia. Monesti hän oli miettinyt, kenestä ihmiset oikein puhuivat, kun mies sai osakseen kaikenlaisia kehuja. Kai miehellä oli ollut toisenlainen luonne töissä kuin kotona.

– Hyvää päivää teillekin, Aira vastasi papille.

– Viisi vuottahan siitä on, kun miehenne menehtyi, pappi muisteli. – Suurin suru on jo hellittänyt, näytätte olevan tasapainossa elämässänne.

Melkein, Aira myönsi mielessään. Malka silmässä oli naapurin eukko, mutta sitä hän ei paljastaisi papille. Isä Eliakselle, sillä nimellä tätä oli joku kutsunut muistotilaisuudessa. Mies oli luterilainen pappi, mutta oli valinnut naimattomuuden ja ruumiin ilojen sijaan vatsansa ilot. Herkkusuu Elias, oli joku toinen maininnut. Mies oli ollut vuosikymmeniä pappina tällä seudulla. Eläkkeelläkin jo pitkän aikaa, mutta ei tietenkään malttanut pysytellä poissa kirkon tapahtumista. Silloin tällöin Aira oli nähnyt hänen jututtavan kulkijoita hautojen lomassa ja oli pysytellyt tästä

kaukana. Nyt mies oli päässyt yllättämään hänet. Toisaalta se saattoi olla hyväkin sattuma, sillä mies oli taatusti tuntenut kiven alla lepäävät Moilaset.

– Mahtavatkohan nuo kaksi olla sukua minun naapurilleni? Aira sanoi. – Rouvan isä oli kuulemma maatalouskoneiden myyjä.

– Niin Santeri oli, pappi nyökkäsi. – Todella taitava kaveri, omasi hyvän supliikin. Minä opin tuntemaan heidät Muroleessa. Sinne menin vastavalmistuneena töihin ja tulin pian tutuksi seurakuntalaisten kanssa. Moilaset olivat asuneet siellä muutaman vuoden, ja Senja oli tuolloin parivuotias.

Senja oli siis eukon nimi. Sitä Aira ei olisi arvannut. Muroleen hän tiesi yhdeksi Ruoveteen kuuluvista kylistä. Se sijaitsi kunnan eteläosassa, ja siellä oli oma kirkko. Aira ei ollut käynyt Muroleessa avioliiton solmittuaan, eikä muisakaan kirkonkylän ulkopuolella olevissa pikkutaajamisissa. Hänelle oli riittänyt keskusta, jossa oli kaikki palvelut kävelymatkan päässä. Niitäkään hän ei ollut järin tarvinnut, lähinnä käynyt vain kirjastossa lainaamassa kukkien kasvatuksesta kertovia kirjoja ja myöhemmin opettelemassa sähköpostin käyttöä. Nykyisin hän hankki puutarhaoppaita paikallisen kirjakaupan kautta – yksi myyjistä oli perehtynyt kukkien hoitoon ja osasi suositella hyviä tietokirjoja. Parempi saada asiantuntija-apua kuin tulla huijatuksi internetissä.

– Santerin bisnekset laajenivat, hän osti ja myi, ja varastotilan tarve kasvoi, pappi jatkoi. – Hän osti täältä keskustasta vanhan maatilan, josta teidän talonne tontti ja pari muutakin on myöhemmin lohkottu. Hän remontoi talon

ja rakennutti varastot, oli kätevä käsistään. Santeri oli myös hyvä kauppias, ja monesti mietin, että autokauppiaina hän olisi ollut lyömätön.

– Entä Senjan äiti, Toini, oliko hän mukana bisneksessä?

– Eikä mitä. Toinilla oli jokin keittiöalan koulutus, ja varmaan hän oli ennen Muroleen muuttoaan ollut alansa töissä kaupungissa. Senjan aloitettua koulun hän teki hommia parille pitopalveluyritykselle. Ei heillä rahan tarvetta ollut, Santeri tienasi hyvin. Vaan aika taisi tulla Toinille pitkäksi ja pidoissa pääsi tuulettumaan.

Kukapa olisi ymmärtänyt Toinia paremmin kuin Aira. Hänkin oli ollut umpisukkelossa vuosikautia.

– Senja oli fiksu tyttö, pappi jatkoi. – Pärjäsi hyvin koulussa, ja Santeri odotti hänestä suuria.

– Mitä hänestä sitten tuli? Aira uteli.

– Mielenkiinto kouluun lopahti, pappi huokaisi. – Syytä en tiedä tarkemmin. En nähnyt Senjaa aikoihin, kun he muuttivat Muroleesta. Vasta kun aloitin täällä keskustassa seurakuntapastorina, tapasin perhettä taas useammin. Toini pyysi minua puhumaan tytölle järkeä. Hänen mielestään Senja olisi voinut soveltua lähihoitajaksi, mutta Senja ei kokenut hoitoalaa omakseen. Lopulta hän hakeutui ammattikouluun ompelijalinjalle. Työskenteli valmistuttuaan korjausompelijana pienessä yrityksessä. Santeri kuoli tapaturmaisesti, kun Senja oli liki kolmenkymmenen ikäinen. Hän alkoi selvittää isänsä yrityksen asioita ja pyörittä jonkin vuoden bisnestä äitinsä apuna. Vaan lama-aika lopetti liiketoiminnan ja koneet jäivät ruostumaan.

– Palasiko hän ompelijan töihin?

– Eikä mitä. Senja on oman sorttisensa, hänestä ei ota

selvää. En tiedä, mitä hän hommaili päivisin, mutta vieraalla hän ei ainakaan ollut töissä. Hänen äitinsä jatkoi pitopalvelukeikkoja vielä pitkään.

– Aika erikoinen tilanne, Aira totesi.

– Niinpä. Kyllähän Santerin bisneksistä liikkui huhuja, mutta ainahan kateelliset yrittävät mustata menestyjiä. Hyvä isä ja puoliso hän oli.

– Senja ei kuitenkaan löytänyt puolisoa, Aira summasi.

– Kyllä hänellä Muroleessa oli poikia kavereina, mutta sellaista lasten temmelystähän se silloin oli. Myöhemmistä poikaystäväistä en tiedä, liekö noita edes ollut.

Jokin oli jähmettänyt Senjan. Jokin ikävä tapahtuma, Aira veikkasi.

– Ihmisen ei ole hyvä olla yksin, pappi sanoi. – Vaan minkäs teet, jos toinen ei ole vastaanottavainen. Onneksi sentään hänen lapsuudenystävänsä Reetta on säilynyt mukana koko ajan.

Aira olisi halunnut tietää, kuka Reetta. Vaan papin maha murahti äänekkäästi, ja hän totesi, että oli iltapäiväteen aika ja naapurin rouva kattaisi sen kohta. Hän toivotti Airalle onnellista loppupäivää ja pyysi kertomaan Senjalle terveisiä. Aira lupasi tehdä niin, mutta ei kuuna päivänä huikkailisi aidan yli sille havukalle mitään. Hän oli nyt viisaampi, mitä naapuriin tuli, ja entistä vakuuttuneempi siitä, ettei tällä ollut kaikki kotona pääkopassa. Vaan vaikea oli mennä epäilemään julkisesti tämän kykyä selvitä jokapäiväisistä toimistaan. Jokin kotitapaturma voisi havahduttaa sosiaaliväen. Jospa eukko kompastuisi rakkiinsa ja joutuisi vuoteen omaksi. Ajatus sai hymyn kareilemaan Airan huulilla, mutta se hyytyi, kun hän kotikadullaan näki

eukon istumassa etupihallaan tupakka suupielessä käryten. Koira makasi jaloissa, nosti vaivoin päätään ja ulvahti keran.

Tällaisella hetkellä äkkilähtö Nizzaan tuntui erittäin toteuttamiskelpoiselta ajatukselta.

Suku on pahin – murhatutkimuksessakin.

Varhaiseläkkeelle jääneellä ylikonstaapeli Erja Revolla ei pitänyt olla elossa olevia sukulaisia. Eikä hän heitä nytkään kaipaa – yhtään enempää kuin uusia murhia.

Erja matkustaa Ruovedelle neuvottelemaan hänelle tarjotusta perinnöstä. Paikkakunnalla hän joutuu tekemisiin kolmen värikkään naisen kanssa: Aira Pohjolan, joka on saanut tarpeekseen tontin rajalla koiraansa kusettavasta naapuristaan, perinnön toivossa naapuriaan auttavan Reetta Kilpeläisen sekä kiukkuisen Senja Moilasen. Viimeistään siinä vaiheessa, kun Erja saa tietää Senja Moilasen takapihalta löytyneestä kuolleesta seurakunnan pastorista, hän ymmärtää, ettei herttaiselta vaikuttavalla naiskolmikolla ole puhtaat jauhot pussissaan.

Erja Revon tutkimuksia -sarjan kuudennessa osassa omaa rauhaansa rakastava entinen poliisi Erja Repo sotkeutuu jälleen vastoin tahtoaan konstikkaaseen yhteisöön ja sitä piinaaviin mysteerimurhiin.

84.2

ISBN 978-952-382-828-5

